

Úřad pro dohled
nad hospodařením
politických stran
a politických hnutí

Kounicova 688/26
602 00 Brno
ID DS: psn9irb
podatelna@udhpsch.cz
<https://www.udhpsch.cz>

UKPSX000Z08R

Vážený pan

[redacted]
nar. [redacted]
[redacted]
[redacted]

ID DS: [redacted]

Sp.zn.: S-UDH-00443/2023 OKSŘ
Naše č.j.: UDH-00474/2023 Vaše č.j.: [redacted] Dne: 31.01.2023
Vyřizuje: [redacted] Tel.: [redacted]
E-mail: [redacted]

Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí (dále jen „Úřad“), jako správní orgán věcně příslušný podle § 38b odst. 1 písm. d) zákona č. 275/2012 Sb., o volbě prezidenta republiky a o změně některých zákonů (zákon o volbě prezidenta republiky), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o volbě prezidenta republiky“), a § 10 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vydává jakožto první úkon v řízení podle § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) a § 150 správního řádu tento

P Ř Í K A Z

I.
Účastník řízení – [redacted] nar. [redacted] trvalý pobyt: [redacted]
[redacted] (dále též „obviněný“ nebo „kandidát“)

se uznává vinným

ze spáchání **přestupku podle § 62 odst. 2 písm. k) zákona o volbě prezidenta republiky**, kterého se dopustil tím, že jakožto kandidát na funkci prezidenta republiky, v rozporu s § 37 odst. 3 zákona o volbě prezidenta republiky nejpozději 3 dny před 1. kolem volby, tj. do 24.00 hod. dne 10.01.2023 nezveřejnil na svých internetových stránkách veškeré údaje stanovené v § 36 odst. 3 zákona o volbě prezidenta republiky o 799 fyzických osobách, které uhradily nebo se zavázaly uhradit výdaje na volební kampaň nebo poskytly peněžitý dar nebo bezúplatné plnění, a 3 dny před 2. kolem volby, tj. do 24.00 hod. dne 24.01.2023, nezveřejnil na svých internetových stránkách veškeré údaje stanovené v § 36 odst. 3 zákona o volbě prezidenta republiky o 4.977

fyzických osobách a 1 právnické osobě, které uhradily nebo se zavázaly uhradit výdaje na volební kampaň nebo poskytly peněžitý dar nebo bezúplatné plnění.

II.

Za tento přestupek se obviněnému podle § 62 odst. 4 písm. b) zákona o volbě prezidenta, za použití § 46 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, a podle § 35 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky **ukládá jako správní trest pokuta ve výši 60.000 Kč** (slovy: šedesát tisíc korun českých).

Instrukce k placení:

Pokuta je splatná **do 30 dnů od právní moci** tohoto příkazu (§ 46 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky), a to na účet Celního úřadu pro Jihomoravský kraj vedený u České národní banky, číslo účtu: **3754-17721621/0710**. Jako variabilní symbol uveďte rodné číslo obviněného.

O d ů v o d n ě n í

I. Právní hodnocení Úřadu

I.1. Přestupek podle § 62 odst. 2 písm. k) zákona o volbě prezidenta republiky

Podle § 37 odst. 3 zákona o volbě prezidenta republiky *nejpozději 3 dny přede dnem voleb musí být známy všechny osoby, které ve prospěch kandidáta na funkci prezidenta republiky uhradily nebo se zavázaly uhradit výdaje na volební kampaň, poskytly peněžitý dar nebo bezúplatné plnění. O těchto osobách se zveřejní na internetových stránkách kandidáta údaje stanovené v § 36 odst. 3.*

Podle § 36 odst. 3 zákona o volbě prezidenta republiky *údaje o peněžních prostředcích se evidují s uvedením jména, příjmení, data narození a obce, v níž má fyzická osoba, která tyto prostředky poskytla, trvalý pobyt, nebo, jde-li o právnickou osobu, s uvedením její obchodní firmy nebo názvu, sídla a identifikačního čísla osoby, bylo-li přiděleno.*

Podle § 62 odst. 2 písm. k) zákona o volbě prezidenta republiky *se kandidát na funkci prezidenta republiky dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 37 odst. 3 nezveřejní požadované údaje o osobách, které uhradily nebo se zavázaly uhradit výdaje na volební kampaň nebo poskytly peněžitý dar nebo bezúplatné plnění.*

Úřad prověřil 3 dny před 1. kolem volby, tj. 10.01.2023, obsah internetových stránek,¹ které obviněný dne 15.07.2022 oznámil Úřadu dle § 38 odst. 1 zákona o volbě prezidenta republiky, tj. [REDAKCE] a zjistil, že se zde údaje o osobách, které uhradily nebo se zavázaly uhradit výdaje na volební kampaň nebo poskytly peněžitý dar nebo bezúplatné plnění, sice nachází, ale tyto údaje jsou nedostatečné, resp. neúplné. Obviněný obdržel podle zveřejněného přehledu **před 1. kolem volby** dary a bezúplatná plnění od celkem 1.051 osob.³ Bylo zjištěno,

¹ Pořízen printscreen obrazovky, který je součástí spisu.

² Konkrétně na odkazu [REDAKCE]

³ 46 právnických osob a 1.005 fyzických osob.

že u 799 fyzických osob⁴ nejsou uvedené údaje o osobách dostatečné, konkrétně u 24 fyzických osob chybí datum narození nebo obec trvalého pobytu, u ostatních 775 fyzických osob chybí oba tyto údaje.⁵ Neúplné údaje tedy byly celkem u cca 76% dárců a poskytovatelů bezúplatných plnění.

Úřad dále prověřil 3 dny před 2. kolem volby, tj. 24.01.2023, obsah internetových stránek⁶ [redacted] a zjistil, že se zde údaje o osobách, které uhradily nebo se zavázaly uhradit výdaje na volební kampaň nebo poskytly peněžité dar nebo bezúplatné plnění, sice nachází, ale opět nejsou v rozsahu, který předpokládá zákon o volbě prezidenta republiky (§ 36 odst. 3 zákona o volbě prezidenta republiky). Obviněný obdržel **před 2. kolem volby** podle zveřejněného přehledu dary a bezúplatná plnění od celkem 5.585 osob.⁸ Bylo zjištěno, že u 4.978 osob nejsou uvedené údaje o osobách dostatečné, když u 39 fyzických osob chybí datum narození nebo obec trvalého pobytu, u 4.938 fyzických osob chybí oba tyto údaje, a u jedné právnické osoby chybí její sídlo. Neúplné údaje tedy byly celkem u cca 89% dárců a poskytovatelů bezúplatných plnění.

Úřad má na základě výše uvedeného za prokázané, že se obviněný dopustil přestupku podle § 62 odst. 2 písm. k) zákona o volbě prezidenta republiky, kterého se dopustil tím, že jakožto kandidát na funkci prezidenta republiky, v rozporu s § 37 odst. 3 zákona o volbě prezidenta republiky nejpozději 3 dny před 1. kolem volby, tj. do 24.00 hod. dne 10.01.2023 nezveřejnil na svých internetových stránkách veškeré údaje stanovené v § 36 odst. 3 zákona o volbě prezidenta republiky o 799 fyzických osobách, které uhradily nebo se zavázaly uhradit výdaje na volební kampaň nebo poskytly peněžité dar nebo bezúplatné plnění, a 3 dny před 2. kolem volby, tj. do 24.00 hod. dne 24.01.2023, nezveřejnil na svých internetových stránkách veškeré údaje stanovené v § 36 odst. 3 zákona o volbě prezidenta republiky o 4.977 fyzických osobách a 1 právnické osobě, které uhradily nebo se zavázaly uhradit výdaje na volební kampaň nebo poskytly peněžité dar nebo bezúplatné plnění.

Pro úplnost Úřad konstatuje, že podle jeho názoru nebylo úmyslem obviněného povinnosti zveřejnit všechny zákonem stanovené údaje o svých podporovatelích 3 dny před jednotlivými koly volby prezidenta republiky nedostát (k otázce zavinění se Úřad vyjádří níže). Jde spíše o podcenění administrativní části volební kampaně, která je však neméně důležitá, než ta část, která se odehrává ve veřejném prostoru, tj. v debatách kandidátů, na billboardech a plakátech, na setkáních s příznivci či v online prostoru. Při náhledu na internetové stránky o financování volební kampaně je zřejmé, že kandidát poměrně obsáhlou část věnoval jak prezentaci svých významných podporovatelů a návodu, jak jej podpořit bez jeho vědomí jako tzv. registrované třetí osoby. Obviněný rovněž informoval své podporovatele o možnosti vystavit potvrzení o daru nad 1.000 Kč za předpokladu poskytnutí údajů o jménu, příjmení, datu narození a obci trvalého bydliště. Porušení povinnosti zveřejnit všechny zákonem stanovené údaje bylo nicméně možno do značné míry eliminovat tím, že by obviněný na svých stránkách zveřejnil upozornění, aby dárce peněžních darů

⁴ Z uvedených údajů nelze seznat, zda mezi fyzickými osobami nejsou též fyzické osoby podnikající.

⁵ Pořízen printscreen obrazovky, který je součástí spisu.

⁶ Pořízen printscreen obrazovky, který je součástí spisu.

⁷ Konkrétně na odkazu [redacted]

⁸ 39 právnických osob a 5.546 fyzických osob.

a poskytovatelé bezúplatných plnění povinně poskytnou kandidátovi zákonem požadované údaje podle § 36 odst. 3 zákona o volbě prezidenta republiky. U darů, u kterých nebyly zjištěny zákonem požadované údaje o dárcích, bylo namísto je buď vrátit, nebo je v kampani nevyužít a ve stanovené lhůtě je podle § 24 odst. 6 zákona o volbě prezidenta převést na veřejně prospěšné účely.

Úřad uznává, že povinnosti spojených s financováním volební kampaně, a tedy s výše zmíněnou administrativní částí volební kampaně, není málo. Současně si je vědom toho, že vedení volební kampaně od samého počátku až do jejího vyvrcholení před 2. kolem volby je časově i administrativně náročné, a to i v souvislosti s poměrně masivní podporou kandidáta zejména mezi oběma koly volby, kdy bylo objektivně obtížné shromáždit požadované údaje o všech dárcích a poskytovatelích bezúplatných plněních. Na druhou stranu je třeba zdůraznit, že obviněný v rámci kampaně disponoval početným aparátem spolupracovníků, a bylo tedy v jeho silách, aby s jejich pomocí povinnosti zveřejnit potřebné údaje o podporovatelích dostal alespoň ve vyšší míře, než tomu bylo při posuzovaném jednání resp. opomenutí. Úřad se konkrétně o této povinnosti zmínil ve svých stanoviscích zveřejněných na svých internetových stránkách, a to konkrétně ve stanoviscích č. 29⁹ a č. 39¹⁰, která byla zveřejněna od samotného počátku volební kampaně v červenci loňského roku. Úřad byl rovněž připraven poskytnout v tomto ohledu též individuální konzultaci za účelem splnění zákonem stanovených povinností, avšak obviněný (resp. jeho volební štáb) této možnosti nevyužil.

II. Výměra pokuty

Při určení výměry pokuty Úřad přihlédl k demonstrativně uvedeným okolnostem uvedeným v § 37 zákona o odpovědnosti za přestupky, které mají vliv na míru společenské škodlivosti přestupku. Vzhledem k tomu, že přihlédnutí ke všem zákonem uvedeným okolnostem není pro posouzení společenské škodlivosti přestupku rozhodující, bylo Úřadem přihlédnuto jen k některým okolnostem, a to **k povaze a závažnosti přestupku** [§ 37 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky], a to konkrétně:

a. **k významu zákonem chráněného zájmu, který byl přestupkem porušen** [§ 38 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky]

Zájmem chráněným zákonem je v případě přestupku podle § 62 odst. 2 písm. k) zákona o volbě prezidenta republiky zájem na transparentnosti volební kampaně. Závažnost přestupku se v obecné rovině odráží v sazbě pokuty za přestupek, která činí 20.000 Kč až 300.000 Kč.

b. **k významu následku přestupku** [§ 38 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky]

Následek přestupku považuje Úřad za závažný, a to zejména s ohledem na absolutní i procentuální počet chybějících údajů. Je třeba konstatovat, že informace o podporovatelích kandidujících subjektů může být pro řadu voličů zásadní při

⁹ Dostupné zde - <https://www.udhpsch.cz/odpovedi-dotazy-prezident-2023#ot29>

¹⁰ Dostupné zde - <https://www.udhpsch.cz/odpovedi-dotazy-prezident-2023#ot39>

rozhodování, komu dají svůj hlas. Je tedy důležité, aby tato informace byla zveřejněna ještě před konáním voleb, a to v úplné podobě. To se koneckonců odráží v sazbě pokuty, která je vyšší, než u některých jiných přestupků týkajících se porušení pravidel volební kampaně. Jakkoliv lze pozitivně vnímat fakt, že obviněný zveřejnil u všech fyzických osob minimálně jména a příjmení dárců a poskytovatelů bezúplatných plnění (a lze tedy alespoň zčásti zmonitorovat rozsah podpory kandidáta, která byla velice masivní), v důsledku nezveřejnění úplných údajů je výrazně ztížena kontrolní činnost Úřadu, který při zveřejnění pouze jména a příjmení dárců nemůže ověřit identitu dárců v základním registru obyvatel.

c. **k okolnostem spáchání přestupku** [§ 38 písm. d) zákona o odpovědnosti za přestupky]

V rámci posuzování celého případu Úřad zohlednil skutečnost, že obviněný se jako nezávislý kandidát účastní první volby, v níž se uplatňují pravidla volební kampaně zavedená na základě novely volebního zákona pod č. 322/2016 Sb., a neměl tedy možnost si pravidla volební kampaně ověřit v praxi.

Na druhou stranu je však třeba vzít v úvahu fakt, že obviněný ve volbě uspěl a po složení slibu se stane novým prezidentem České republiky. Tato okolnost značně zvýrazňuje požadavek na transparentnost financování jeho volební kampaně.

d. **k druhu a míře zavinění** [§ 38 písm. e) zákona o odpovědnosti za přestupky]

Vzhledem k faktu, že se jedná o první účast obviněného ve volbě prezidenta, u níž mu vznikla povinnost zveřejnění zákonem stanovených údajů na internetových stránkách, a obviněný dosud neměl možnost si zákonné povinnosti osvojit v praxi, má Úřad za to, že nebylo úmyslem obviněného zveřejnění zákonem stanovených údajů na internetové stránce nedostát. Úřad má za to, že obviněný jednal v tzv. nevědomé nedbalosti ve smyslu § 15 odst. 3 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky, podle něhož *je přestupek spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl.* Tato skutečnost však obviněného nezbavuje odpovědnosti za přestupek, protože zákon o volbě prezidenta republiky nevyžaduje zavinění ve formě úmyslu, přičemž podle § 15 odst. 1 věty druhé zákona o odpovědnosti za přestupky *postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění.*

Vzhledem k významu chráněnému zákonem, který byl přestupkem porušen a k významu a následku přestupku (viz výše), Úřad dospěl k závěru, že není namístě uložení správního trestu toliko v podobě napomenutí (§ 45 zákona o odpovědnosti za přestupky).

Úřad má za to, že pokuta uložená ve výši 60.000 Kč dostatečně zohledňuje skutečnosti svědčící v neprospěch obviněného (význam zájmu chráněného zákonem, význam následku přestupku, okolnosti spáchání přestupku), **skutečnosti svědčící ve prospěch obviněného** (okolnosti spáchání přestupku, zavinění) a **preventivní funkci správního trestu.** Podle § 24 odst. 5 zákona o volbě prezidenta

republiky lze na úhradu pokuty využít peněžní prostředky na volebním účtu nevyužité na volební kampaň.

Na základě výše uvedeného Úřad rozhodl, jak je uvedeno ve výrocích I. a II. výrokové části tohoto příkazu.

Úřad pro úplnost upozorňuje, že obviněnému, jakožto kandidátovi na funkci prezidenta, vznikají v souvislosti s účastí ve volební kampani i další povinnosti, jejichž nesplnění je přestupkem. Jedná se zejména o povinnost zveřejnit na svých internetových stránkách do 90 dnů ode dne vyhlášení celkových výsledků voleb zprávu o financování volební kampaně na předepsaném formuláři (§ 38 odst. 2 zákona o volbě prezidenta republiky), povinnost ve stejné lhůtě zaslat Úřadu zprávu o financování volební kampaně jím podepsanou a dále veškeré účetnictví týkající se volební kampaně (§ 38 odst. 5 zákona o volbě prezidenta republiky), povinnost nedisponovat s nevyužitými prostředky na volební kampaň na volebním účtu po dobu, po kterou bude vedeno správní řízení; nejméně však po dobu 180 dnů ode dne vyhlášení celkových výsledků volby (§ 24 odst. 4 zákona o volbě prezidenta republiky) či povinnost do 60 dnů po uplynutí doby uvedené v odstavci 4 převést veškeré peněžní prostředky na volebním účtu nevyužité na volební kampaň na sociální, zdravotní, sportovní, ekologický, kulturní nebo jinak veřejně prospěšný účel, a to v rozsahu a způsobem, který určí kandidát na funkci prezidenta republiky (§ 24 odst. 6 zákona o volbě prezidenta republiky).

P o u č e n í

Podle § 150 odst. 3 správního řádu může obviněný proti tomuto příkazu **do 8 dnů** ode dne jeho doručení podat odpor k Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí. Lhůta pro podání odporu běží ode dne následujícího po doručení příkazu.

Včasným podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje; to neplatí, byl-li podán nepřipustný nebo opožděný odpor. Zpětvzetí odporu není přípustné.

Pokud po podání odporu bude vydáno rozhodnutí, kterým bude obviněný uznán vinným z přestupku, bude mu, kromě správního trestu dále podle § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky uložena též povinnost nahradit náklady řízení stanovené paušální částkou ve výši 1.000 Kč na základě vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o paušální částce nákladů řízení, ve znění vyhlášky č. 112/2017 Sb.

Příkaz, proti němuž nebyl podán odpor, se stává pravomocným a vykonatelným rozhodnutím.

Mgr. Ivo Kousal
vrchní rada
vedoucí oddělení kontroly a správního řízení